

**Критерії
щодо присвоєння кваліфікаційних категорій та педагогічних звань
педагогічним працівникам**

№ з/п	Критерії	Кваліфікаційні категорії				Педагогічні звання	
		Спеціаліст	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії	Старший викладач	Викладач-методист
1.	<i>Стаж:</i>						
	наявність педагогічної освіти		≥ 3 р.	≥ 5 р.	≥ 7 р.		
	відсутність педагогічної освіти (є стаж роботи в галузі економіки)		≥ 2 р.	≥ 5 р.	≥ 7 р.		
2.	<i>Освіта</i>						
	Фаховий молодший бакалавр (молодший спеціаліст)	+					
	Молодший бакалавр (молодший спеціаліст)	+	+				
	Бакалавр	+	+	+			
	Магістр (спеціаліст)	+	+	+	+	+	+
3.	Підвищення кваліфікації		+	+	+	+	+
4.	Публікації			+	+	+	+
5.	<i>Наявність НМК дисципліни:</i>		100%	100%	100%	100%	100%
6.	Лекції: конспект лекцій, оформлений відповідно до вимог		+	+	+	+	+
	Практичні, семінарські, лабораторні заняття: методичні розробки; інструктивно-методичні матеріали; дидактичні матеріал		+	+	+	+	+
7.	Методичні рекомендації щодо організації позааудиторної самостійної роботи здобувачів освіти		+	+	+	+	+
8.	Матеріали (вхідного, поточного, тематичного, підсумкового (семестрового) контролю знань здобувачів освіти		+	+	+	+	+
9.	Методичні рекомендації та вказівки для здобувачів освіти		+	+	+	+	+
10.	<i>Доповіди:</i>						
	на засіданнях ЦК, педрадах, методрадах		+	+	+	+	+
	регіональні, всеукраїнські конференції		+	+	+	+	+
11.	Участь в роботі Школи молодого педагога			+	+	+	+

12.	Керівництво пошуково-дослідною роботою ЗО		+	+	+	+	+
13.	Впровадження, узагальнення перспективного педагогічного досвіду				+		
14.	Вивчення та узагальнення педагогічного досвіду, затвердженого на рівні закладу освіти				+		
15.	Впровадження і поширення методики компетентнісного навчання та нових освітніх технологій					+	+
16.	Надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії)					+	+
17.	Участь у процедурах і заходах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти					+	+
18.	Переможці, лауреати всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів					+	+
19.	Підготовка переможців всеукраїнських, міжнародних олімпіад, конкурсів, змагань, тощо					+	+
20.	Виховна робота		+	+	+	+	+
21.	Підручники, навчальні посібники			+	+	+	+
22.	Підготовка і проведення конференцій, олімпіад, конкурсів тощо		+	+	+	+	+
23.	Участь у роботі опорних комісій, експертних комісій, рад тощо		+	+	+	+	+
24.	Співпраця з ЗВО III-IV р.а., міжнародна діяльність		+	+	+	+	+

ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА
відповідно до кваліфікаційних категорій педагогічних працівників
(професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти»,
затверджено наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та
сільського господарства України 23.12.2020 № 2736-20)

Професійна компетентність	Кваліфікаційні категорії педагогічних працівників			
	Спеціаліст	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
A1. Мовно-комунікативна компетентність				
A1.1. Здатність до спілкування державною мовою	Вільно спілкується державною мовою на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять; влучно застосовує інтонаційні та позамовні засоби виразності мовлення; аргументовано висловлює власні думки державною мовою; вичерпно та чітко відповідає на запитання здобувачів освіти про різні аспекти навчального матеріалу			
A1.2. Здатність забезпечувати (за потреби) здобуття здобувачами освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти (мова відповідного корінного народу або національної меншини України)	Розробляє навчальні матеріали та викладає навчальні дисципліни (інтегровані курси) з урахуванням особливостей мовного і культурного досвіду здобувачів освіти, які належать до корінних народів або національних меншин України (у тому числі таких, що здобувають освіту офіційними мовами Європейського Союзу)			
A1.3. Здатність забезпечувати навчання здобувачів освіти іноземній мові та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі (для викладачів іноземної мови)	Викладач іноземної мови має рівень володіння іноземною мовою B2/C1 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; застосовує ефективні підходи і стратегії розвитку комунікативних умінь здобувачів освіти з іноземної мови			
A1.4. Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички здобувачів освіти	Використовує мовні засоби для пояснення здобувачам освіти навчального матеріалу, постановки проблемних питань, відповідей на запитання; застосовує мову та мовні засоби як інструмент мотивації здобувачів освіти до пізнання навколишнього світу			
A2. Предметно-методична компетентність				
A2.1. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти	Знає законодавчі вимоги щодо змісту фахової передвищої освіти (професійної (професійно-технічної) освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу (державні освітні стандарти, освітньо-професійні (освітні) програми)			
	Демонструє академічні знання з освітньої галузі/ навчальної дисципліни (інтегрованого курсу) і володіння методиками і технологіями моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти		Володіє поглибленими знаннями з освітньої галузі / навчальної дисципліни (інтегрованого курсу), оперує інформацією про основні напрями розвитку відповідної галузі знань; бере участь в апробації нових методик і технологій моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти	
	Володіє термінологічною базою освітньої галузі/ навчальної дисципліни (інтегрованого курсу)	Аналізує результативність застосування різних методів формування в здобувачів освіти складних понять,	Здійснює результативну підготовку здобувачів освіти до самостійного аналізу складних понять і	Надає рекомендації іншим викладачам щодо застосування сучасних методик і технологій формування в

	відповідно до вимог державного стандарту і методикою моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти	способи використання довідкових матеріалів в освітньому процесі з урахуванням обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти	термінів, самостійної пошукової діяльності та роботи із довідковими матеріалами, володіє інноваційними методиками моделювання змісту відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти	здобувачів освіти складних понять, навичок самостійної пошукової діяльності здобувачів освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання
	Добирає дидактичні матеріали для вивчення здобувачами освіти окремих тем/ розділів навчальної програми відповідно до обов'язкових результатів навчання	Визначає можливі труднощі у навчальній діяльності окремого здобувача освіти/групи здобувачів освіти, коригує зміст навчання відповідно до індивідуальних особливостей здобувачів освіти і обов'язкових результатів навчання	Використовує власні методичні прийоми та засоби моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти	Надає рекомендації іншим викладачам щодо ефективності і доцільності застосування різних методик і технологій моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти
A2.2. Здатність формувати та розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей	Використовує навчальний матеріал з метою розвитку в здобувачів освіти ключових компетентностей і умінь, спільних для всіх компетентностей, навчає здобувачів освіти застосовувати їх на практиці	Добирає навчальний і дидактичний матеріал, диференціюючи його відповідно до рівня сформованості в здобувачів освіти ключових компетентностей і умінь, спільних для всіх компетентностей, навчає їх практичному застосуванню в різних умовах	Демонструє власний педагогічний досвід щодо розвитку в здобувачів освіти ключових компетентностей та умінь, спільних для всіх компетентностей, інноваційних підходів щодо їх застосування в нових умовах	Здійснює наставництво, супервізію інших викладачів; надає рекомендації іншим викладачам щодо застосування ефективних методик розвитку ключових компетентностей і умінь, спільних для всіх компетентностей
A2.3. Здатність здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти	Використовує міжпредметні зв'язки, інтеграцію змісту різних освітніх галузей у навчанні здобувачів освіти			Надає рекомендації іншим викладачам щодо використання різних видів інтеграції у навчанні освітніх галузей/навчальних дисциплін (інтегрованих курсів)
A2.4. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти	Добирає доцільні сучасні методики і технології навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти засобами освітньої галузі/ навчальної дисципліни (інтегрованого курсу) відповідно до визначених теми, мети і завдань уроку	Порівнює ефективність різних інноваційних методик і технологій навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти засобами освітньої галузі/ навчальної дисципліни (інтегрованого курсу)	Використовує власні методичні підходи до навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти засобами освітньої галузі/ навчальної дисципліни (інтегрованого курсу) з урахуванням умов професійної діяльності та індивідуальних	Надає консультативну підтримку та методичні роз'яснення іншим викладачам щодо використання ефективних методик і технологій з урахуванням особливостей освітньої галузі/ навчальної

			особливостей здобувачів освіти	дисципліни (інтегрованого курсу) та індивідуальних особливостей здобувачів освіти	
A2.5. Здатність розвивати у здобувачів освіти критичне мислення	Застосовує методики і технології розуміння здобувачами освіти себе, своїх цінностей і потреб, усвідомлення маніпуляцій і реагування на них; формує та розвиває навички критичного мислення у здобувачів освіти			Надає рекомендації іншим викладачам, здійснює їхнє навчання (майстер-класи, семінари тощо) щодо застосування методик і технологій розвитку у здобувачів освіти критичного мислення із урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей	
A2.6. Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу	Володіє різними методиками та інструментами оцінювання та моніторингу результатів навчання здобувачів освіти, коригує їх індивідуальні освітні траєкторії здобувачів освіти з урахуванням отриманих результатів		Добирає відповідний інструментарій для проведення моніторингу результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу	Оцінює ефективність і доцільність застосування різних інструментів оцінювання та моніторингу результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу; надає рекомендації іншим викладачам щодо механізмів їхнього застосування	
A2.7. Здатність формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти	У процесі навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти формує у них ціннісні ставлення до суспільства і держави, сім'ї та родини, природи, мистецтва і культури, праці, до себе (до свого фізичного, психічного, соціального «Я»), інших осіб	Володіє методиками формування та розвитку ціннісних ставлень в здобувачів освіти	Застосовує індивідуальні підходи до формування та розвитку ціннісних ставлень в здобувачів освіти	Використовує власні підходи та методичні прийоми формування та розвитку ціннісних ставлень в здобувачів освіти	Надає консультативну допомогу і методичну підтримку іншим викладачам щодо застосування методик формування та розвитку ціннісних ставлень в здобувачів освіти
A3. Інформаційно-цифрова компетентність					
A3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності	<p>Уміє використовувати цифрові пристрої, їх програмне забезпечення, цифрові сервіси та технології для організації освітнього процесу, професійного спілкування; опрацьовує основні типи даних (тексти, презентації, графіки, електронні таблиці, аудіо- та відеоматеріали тощо);</p> <p>використовує цифрові сервіси та технології для професійного розвитку (онлайн-тренінги, дистанційні курси тощо);</p> <p>уміє захистити власні персональні дані в мережі Інтернет;</p> <p>уникає небезпек в інформаційному просторі, вміє перевіряти надійність джерел і достовірність інформації в мережі Інтернет;</p> <p>розпізнає використання маніпуляційних технологій в мережі Інтернет;</p>				

	дотримується академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів			
<p>А3.2. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси</p>	Добирає, накопичує, впорядковує та використовує електронні (цифрові) освітні ресурси в освітньому процесі та професійному розвитку			
	<p>Уміє вдосконалювати наявні електронні (цифрові) освітні ресурси відповідно до освітніх потреб здобувачів освіти; уміє створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси (особисто або спільно з іншими), здійснювати захист відповідної інформації; надає здобувачам освіти доступ до електронних (цифрових) освітніх ресурсів</p>		<p>Модифікує, комбінує, вдосконалює наявні електронні (цифрові) освітні ресурси, вносить до них зміни згідно з освітніми потребами здобувачів освіти; особисто створює (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; захищає власні електронні (цифрові) освітні ресурси від несанкціонованого доступу</p>	<p>Створює (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси, розміщує їх у електронному (цифровому) освітньому середовищі закладу освіти або в хмарних середовищах</p>
				<p>Особисто створює власні електронні (цифрові) навчальні та методичні матеріали, дистанційні курси, тренінги для професійного розвитку</p>
<p>А3.3. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі</p>	<p>Періодично використовує цифрові технології з метою підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання; використовує цифрові технології для планування освітнього процесу, оцінювання результатів навчання здобувачів освіти</p>	<p>Періодично використовує електронні (цифрові) навчальні, дидактичні матеріали, створені особисто; аналізує ефективність цифрових інструментів</p>	<p>Активно використовує безпечне електронне (цифрове) освітнє середовище для організації навчання, групової взаємодії, проектної, навчально-дослідницької,</p>	<p>Бере активну участь у формуванні політики цифровізації освітньої діяльності закладу освіти; особисто створює електронні (цифрові) навчальні та методичні матеріали для організації</p>

		оцінювання та обирає доцільні для використання; може вдосконалювати процес оцінювання в електронному (цифровому) освітньому середовищі	пошукової діяльності здобувачів освіти, інших активних форм навчання, а також для оцінювання (у тому числі формувального) результатів навчання здобувачів освіти (з урахуванням їх індивідуальних особливостей та освітніх потреб)	навчання; організовує (бере участь в організації") електронного (цифрового) освітнього середовища закладу освіти; критично аналізує доцільність використання цифрових інструментів оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, добирає їх; навчає інших викладачів цифровим навичкам у педагогічній діяльності
--	--	--	--	---

Б1. Психологічна компетентність

Б1.1. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти	Усвідомлює вплив вікових особливостей здобувачів освіти на різні сфери їх розвитку, психічні процеси та використовує відповідні форми і методи роботи зі здобувачами освіти; розпізнає індивідуальні особливості здобувачів освіти (навчальні стилі, типи темпераменту, особливості розвитку тощо) та враховує їх під час планування та здійснення освітнього процесу	Використовує індивідуальний підхід у роботі зі здобувачами освіти, у тому числі осіб з особливими освітніми потребами	Здійснює диференційоване навчання для забезпечення освітніх потреб здобувачів освіти	Здійснює необхідні адаптації/модифікації в освітньому процесі у роботі з особами з особливими освітніми потребами
Б1.2. Здатність використовувати стратегії роботи зі здобувачами освіти, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, Я-ідентичності	Використовує стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки здобувачів освіти, їхньої Я-ідентичності	Визначає прояви завищеної чи заниженої самооцінки здобувачів освіти з метою її коригування	Створює умови для формування позитивної самооцінки здобувачів освіти, їхньої я-ідентичності	Надає рекомендації батькам, іншим викладачам щодо використання стратегій, які сприяють розвитку позитивної самооцінки здобувачів освіти, їхньої я-ідентичності
Б1.3. Здатність формувати мотивацію здобувачів освіти та організувати їхню пізнавальну діяльність	Планує освітній процес (використання методів роботи, навчальних матеріалів, навчальних завдань тощо) та здійснює його для розвитку пізнавальної діяльності здобувачів освіти	Застосовує стратегії роботи, які сприяють розвитку пізнавальної діяльності здобувачів освіти	Створює умови для розвитку пізнавальної діяльності здобувачів освіти	Використовує розроблені та апробовані у власному педагогічному досвіді прийоми щодо розвитку мотивації та організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти
Б1.4. Здатність формувати спільноту здобувачів освіти, у	Підтримує взаємодію між здобувачами освіти для сприяння їхньому соціальному розвитку,	Використовує різні стратегії роботи, які заохочують	Пропонує здобувачам освіти форми діяльності, що допомагають	Демонструє дотримання демократичних цінностей у

якій кожен відчуває себе її частиною	формуванню навичок взаємодопомоги та співпраці	здобувачів освіти до взаємодії між собою (створення спільних правил класу, кооперативне навчання тощо)	їм розвивати навички активного слухання, розпізнавати свої емоції та емоції інших, виражати свої емоції	професійній діяльності, заохочуючи кожного здобувача освіти виражати свою думку та брати участь у прийнятті рішень
Б2. Емоційно-етична компетентність				
Б2.1. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами	Розрізняє та усвідомлює власні відчуття, почуття та емоції: управляє своїми емоціями, реакціями та діями, володіє навичками зосередження та утримування уваги, самоусвідомленості, саморегуляції, емпатичного слухання	Використовує навички позитивного розв'язання конфліктних ситуацій; використовує в освітньому процесі практики усвідомлення та розуміння емоцій інших людей; використовує практики критичного мислення, що спрямовані на розуміння власних потреб, бажань і цінностей, а також свого оточення	Використовує методики, що сприяють засвоєнню правил поведінки та навичок, які сприяють особистому та суспільному благополуччю (керування власною поведінкою на особистісному рівні, навички соціалізації, здатність розуміти інших на соціальному рівні тощо)	Володіє науковими знаннями для розуміння природи емоцій, психологічних типів поведінки людей; допомагає іншим викладачам розрізнати власні емоції та керувати ними; заохочує інших викладачів враховувати важливість емоційного інтелекту у педагогічній діяльності
	Конструктивно реагує на стрес, володіє способами запобігання професійному вигоранню			
Б2.2. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу	Використовує активні форми та методи навчання. під час яких здобувачі освіти спрямовують увагу на власні внутрішні переживання, поглиблене особисте розуміння та засвоєння навичок; демонструє власну відкритість до можливих помилок і заохочує до цього здобувачів освіти	Використовує позитивні невербальні емоційні маркери (рухи тіла та жести, вираз обличчя, хода тощо), практики ненасильницької комунікації; використовує фасилітацію, заохочуючи здобувачів освіти самостійно думати й ставити запитання	Підтримує конструктивні та виважені стосунки з усіма учасниками освітнього процесу; вміє інтерпретувати реакції, почуття, емоції інших, запобігати конфліктам; використовує навчальні стратегії та методи, які передбачають активну участь здобувачів освіти у процесі засвоєння матеріалу	Організовує діалог і полілог з усіма учасниками освітнього процесу та представниками місцевої громади. враховуючи соціальну природу людини та спільні базові людські цінності; застосовує стратегії поведінки щодо захисту власних прав і свобод, а також захисту здобувачів освіти під час освітнього процесу; розробляє та використовує практики активного навчання різних видів (колективне навчання, творче вираження, проекти громадського залучення; екологічне навчання тощо); надає рекомендації іншим викладачам з питань

				формування емоційно-стичної компетентності
Б2.3. Здатність усвідомлювати і поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі	Поважає розмаїття думок і поглядів, приймає та поцінює інакшість	Взаємодіє з здобувачами освіти та їх батьками на основі принципів прийняття, поваги, недискримінації; ураховує в освітньому процесі підходи, визначені цілями сталого розвитку; розкриває потенціал учасників освітнього процесу для креативних колективних рішень щодо подолання проблем, які впливають на колектив закладу освіти, місцеву громаду, глобальну спільноту	Спілкується, ураховуючи культурні та особистісні відмінності усіх учасників освітнього процесу, виявляючи розуміння та співпереживання; використовує методики, що формують в здобувачів освіти усвідомлення важливості мирного співіснування людей, взаємозв'язку та взаємовпливу особистостей, локальних і глобальних систем	Використовує методики формування в здобувачів освіти системного мислення, що спрямовані на розуміння чинників і обставин, які породжують проблеми; пошук рішень, що базуються на співпраці
Б3. Компетентність педагогічного партнерства				
Б3.1. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з здобувачами освіти в освітньому процесі	Застосовує механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин з здобувачами освіти в освітньому процесі		Застосовує в педагогічній діяльності навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, підтримування їх прагнення до саморозвитку, розкриття їх здібностей і пізнавальних можливостей (навички фасилітатора, організатора, координатора, наставника тощо)	Створює можливості для самореалізації здобувачів освіти в освітньому процесі, особистісному творенні власних цілей, рефлексії, самоконтролю
Б3.2. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства	Визначає та враховує запити і очікування батьків щодо навчання своїх дітей та особистої участі в освітньому процесі	Залучає батьків до участі в освітньому процесі, а також до прийняття рішень, що стосуються навчання, виховання і	Надає консультативну та інформаційну підтримку батькам щодо навчання, виховання і розвитку їхніх дітей Надає	Співпрацює з батьками як членами команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими

		розвитку здобувачів освіти	консультативну та інформаційну підтримку батькам щодо навчання, виховання і розвитку їхніх дітей	освітніми потребами
Б3.3. Здатність працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами	Знає основні ролі і завдання членів команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами	Використовує різні форми, засоби і стратегії комунікації з членами команди психолого-педагогічного супроводу здобувача освіти з метою її підтримки в освітньому процесі	Виявляє навички командної роботи з метою підтримки здобувачів освіти (модерує групове обговорення, спільне прийняття рішень тощо)	Здійснює відповідні адаптації навчальних матеріалів, методів навчання як результат співпраці із залученими фахівцями

В1. Інклюзивна компетентність

В1.1. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища	Використовує інструменти забезпечення інклюзивного навчання; застосовує принципи і стратегії універсального дизайну та розумного пристосування для забезпечення доступності освітнього середовища		
В1.2. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами	Застосовує індивідуальний та диференційований підходи для надання індивідуальної підтримки здобувачам освіти; розробляє (за потреби) індивідуальну програму розвитку, індивідуальний навчальний план для осіб з особливими освітніми потребами спільно з іншими фахівцями та батьками	Застосовує власні педагогічні прийоми роботи з особами з особливими освітніми потребами, розробляє завдання для їх оцінювання з урахуванням індивідуальних програм розвитку, індивідуальних навчальних планів	Формує атмосферу в класі, що базується на інклюзивних цінностях, взаємопідтримці між здобувачами освіти, батьками, іншими викладачами
В1.3. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів	Виявляє потреби, здібності, інтереси, навчальні можливості здобувачів освіти та організовує з їх урахуванням процес навчання, виховання і розвитку	Проектує матеріали, добирає засоби навчання з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб кожного здобувача освіти	Застосовує особисто створені матеріали, інші засоби навчання в освітньому середовищі з урахуванням індивідуальних потреб і здібностей кожного здобувача освіти; залучає здобувачів освіти і батьків до створення сприятливих умов в освітньому середовищі

В2. Здоров'язбережувальна компетентність				
В2.1. Здатність організувати безпечно освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу	Застосовує під час організації освітнього середовища правила безпеки життєдіяльності, санітарні правила та норми, протиепідемічні правила, засади раціональної організації праці та відпочинку			
	Добирає та застосовує в освітньому середовищі здоров'язбережувальні засоби та ресурси	Адаптує та застосовує в освітньому середовищі здоров'язбережувальні засоби та ресурси	Інтегрує в освітній процес здоров'язбережувальні засоби та ресурси, успішно апробовані у власному педагогічному досвіді	
	Своєчасно розпізнає ознаки насильства, булінгу (цькування), здійснює заходи щодо запобігання та протидії насильству, булінгу (цькування)			
В2.2. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з здобувачами освіти та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни	Володіє методиками профілактично-просвітницької роботи щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни	Бере участь в освітніх профілактичних заходах з здобувачами освіти та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни	Організовує у взаємодії з здобувачами освіти та іншими учасниками освітнього процесу просвітницько-навчальні заходи щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни	Планує та впроваджує профілактично-просвітницькі програми і проекти; налагоджує співпрацю з відповідними державними установами та громадськими організаціями щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни
В2.3. Здатність формувати в здобувачів освіти культуру здорового та безпечного життя	Планує та здійснює освітній процес з урахуванням засад здорового та безпечного способів життя			
	Популяризує здоровий та безпечний способи життя, формує стійкий інтерес і позитивну мотивацію здобувачів освіти до особистої гігієни, фізичної активності і відпочинку, безпечної поведінки, здорового харчування, запобігання шкідливим звичкам			Використовує різні форми, засоби і стратегії формування культури здорового та безпечного життя, життєвих навичок для збереження фізичного та психічного здоров'я здобувачів освіти (оптимальна фізична активність, раціональне харчування, режим навчання без перевантажень тощо)
В2.4. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності	Дотримується у професійній діяльності правил безпеки життєдіяльності, санітарно-гігієнічних вимог, протиепідемічних правил; володіє прийомами збереження особистого фізичного та психічного здоров'я під час професійної діяльності			Заохочує інших викладачів до застосування прийомів збереження особистого фізичного та психічного здоров'я під час професійної діяльності
В2.5. Здатність надавати домедичну	Знає умови надання домедичної допомоги відповідно до законодавства; розпізнає зовнішні ознаки погіршення самопочуття людини;			

допомогу учасникам освітнього процесу	володіє прийомами та навичками надання домедичної допомоги в різних ситуаціях; надає домедичну допомогу учасникам освітнього процесу у випадку погіршення самопочуття, отримання травм та інших ситуаціях (у разі потреби)			
В3. Проектувальна компетентність				
В3.1. Здатність проектувати осередки навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти	Організовує освітнє середовище безпечно та з урахуванням індивідуальних особливостей та освітніх потреб здобувачів освіти	Створює в навчальному приміщенні (на території закладу освіти) осередки навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти відповідно до їхніх індивідуальних потреб	Організовує динамічне освітнє середовище, сприятливе для кожного здобувача освіти, у відповідності до різних видів активності на навчальних заняттях	Моделює освітнє середовище з урахуванням необхідності рівного доступу здобувачів освіти до матеріалів, пристроїв, обладнання, рівної участі в освітньому процесі
Г1. Прогностична компетентність				
Г1. Прогностична компетентність	Визначає цілі, завдання та очікувані результати навчальної заняття, іншого освітнього заходу	Гнучко планує освітній процес, урахуваючи зворотній зв'язок від здобувачів освіти щодо засвоєння навчальної матеріалу	Прогнозує різні варіанти розвитку навчальної заняття та передбачає використання доцільних інноваційних методик і технологій відповідно до навчальних ситуацій	Визначає шляхи запобігання можливим відхиленням від мети у процесі навчання здобувачів освіти класу/окремого здобувача освіти
Г1.2. Здатність планувати освітній процес	Планує хід навчального заняття, чітко розраховує для кожного його етапу необхідний час і забезпечує можливість зворотнього зв'язку із здобувачами освіти; аналізує навчальний матеріал, що має бути опанований здобувачами освіти та передбачає труднощі, які можуть виникнути у них щодо засвоєння матеріалу; планує освітній процес на основі освітньої програми закладу освіти і навчальних програм з дисциплін (інтегрованих курсів) з урахуванням індивідуальних особливостей здобувачів освіти, особливостей освітньої діяльності закладу освіти; моделює навчальні заняття на основі компетентнісного діяльнісного, особистісно зорієнтованого підходів	Аналізує помилки та труднощі здобувачів освіти у навчанні з метою подальшого планування та коригування освітнього процесу; планує види діяльності на навчальному занятті, які сприяють розвитку життєвих навичок здобувачів освіти, урахуваючи різні способи сприймання ними навчальної матеріалу	Удосконалює навчально-методичне забезпечення процесу вивчення навчальної дисципліни (інтегрованого курсу)	Формулює цілі освітнього процесу на основі прогностичних методів; розробляє власні навчальні та методичні матеріали, надає іншим викладачам доступ до їх використання, а також рекомендації щодо їх застосування; розробляє навчальні програми на основі модельних навчальних програм (індивідуально та/або у складі творчих груп)
Г2. Організаційна компетентність				
Г2.1. Здатність організовувати процес навчання, виховання і	Організовує та скеровує взаємодію здобувачів освіти в ході навчальної заняття відповідно до навчальних	Ефективно організовує освітній процес з метою підвищення	Розвиває у здобувачів освіти здатність розуміти свою роль актив-	Використовує в освітньому процесі власні методичні напрацювання щодо

розвитку здобувачів освіти	цілей і способів засвоєння матеріалу здобувачами освіти; використовує ефективні засоби для навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти у ході навчальної діяльності; уміє оптимально розподіляти час навчального заняття; застосовує прийоми організації індивідуальної, групової, колективної діяльності здобувачів освіти	якості навчання, заохочує здобувачів освіти до співпраці та взаємодопомоги; забезпечує наступність і поступовий перехід між різними видами навчальної діяльності; розробляє та застосовує прийоми організації індивідуальної, групової, колективної діяльності здобувачів освіти	ного учасника освітнього процесу; створює сприятливі умови навчання, виховання та розвитку осіб з особливими освітніми потребами; створює умови для співпраці та самоорганізації здобувачів освіти у навчальній діяльності	організації навчальної діяльності здобувачів освіти, поширює відповідний досвід серед викладачів; надає рекомендації іншим викладачам та/або проводить їх навчання (майстер-класи тощо) щодо організації процесу навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти
Г2.2. Здатність організувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти	Організовує навчальні заняття різних типів; застосовує різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти відповідно до їх дидактичних цілей і поставлених завдань, з урахуванням вікових та інших індивідуальних особливостей здобувачів освіти; здійснює пошук нових, сучасних форм навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти і використовує їх у педагогічній діяльності			
Г3. Оцінювально-аналітична компетентність				
Г3.1. Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	Здійснює різні види оцінювання результатів навчання здобувачів освіти (формульоване, поточне, підсумкове тощо) з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання; застосовує формульоване оцінювання з метою підтримки здобувачів освіти в освітньому процесі, забезпечення компетентнісного та особистісно зорієнтованого підходів у навчанні; добирає завдання для оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до державних стандартів освіти, адаптує або вдосконалює їх (за потреби)	Урізноманітнює інструментарій оцінювання відповідно до освітніх потреб і можливостей здобувачів освіти	Розробляє індивідуальні завдання для оцінювання з урахуванням результатів навчання здобувачів освіти, їхніх освітніх потреб	Надає рекомендації, методичну допомогу іншим викладачам щодо адаптації/розроблення завдань для оцінювання, а також застосування інструментів оцінювання результатів навчання здобувачів освіти; розробляє ефективні інструменти оцінювання
	Розробляє критерії формульованого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти; урахує результати формульованого та підсумкового оцінювання для визначення разом із здобувачами освіти цілей навчання			
Г3.2. Здатність аналізувати результати навчання здобувачів освіти	Використовує методи аналізу результатів навчання здобувачів освіти з метою подальшого врахування у плануванні освітнього процесу; конструктивно коментує результати виконаних здобувачами освіти завдань; аналізує помилки і труднощі здобувачів освіти з метою надання їм підтримки у навчанні		Аналізує вплив різноманітних підходів і стратегій оцінювання на процес навчання здобувачів освіти	Вільно володіє методами педагогічної діагностики для допомоги здобувачам освіти у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії
Г3.3. Здатність забезпечувати	Використовує методи, прийоми для розвитку в	Навчає здобувачів освіти методам	Застосовує інтерактивні	Надає рекомендації іншим викладачам

самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання здобувачів освіти	здобувачів освіти здатності до самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання	самоаналізу та аналізу результатів навчання для подальшого коригування способів і засобів досягнення поставленої спільно з здобувачами освіти мети навчання	методики і технології для здійснення самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання здобувачів освіти	щодо застосування результативних методів і прийомів здійснення самооцінювання та взаємооцінювання здобувачами освіти результатів їхнього навчання
---	--	---	--	---

Д1. Інноваційна компетентність

Д1.1. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі	Визначає доцільність застосування різних методів наукового пізнання (спостереження, експеримент, збір та аналіз даних тощо) в освітньому процесі відповідно до змісту навчання	Добирає та застосовує методи наукового пізнання відповідно до пізнавальних інтересів і потреб здобувачів освіти, володіє методами проектування та моделювання	Диференційовано та індивідуалізовано застосовує методи наукового пізнання відповідно до пізнавальних інтересів і потреб здобувачів освіти	Оцінює ефективність і доцільність застосування різних методів наукового пізнання
Д1.2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності	Добирає та застосовує інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання у педагогічній діяльності, оцінює їхню результативність	Диференційовано та індивідуалізовано застосовує інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання; визначає ефективність їх застосування в освітньому процесі для задоволення індивідуальних потреб та інтересів здобувачів освіти	Застосовує особисто розроблені та/або адаптовані інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання у власній педагогічній діяльності з урахуванням освітніх потреб та інтересів здобувачів освіти; оцінює їхню результативність	
Д1.3. Здатність застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності	Аналізує різноманітні підходи до розв'язання проблем, визначає їхні переваги та ризики, застосовує різні джерела для пошуку додаткової інформації, що є важливою для розв'язання проблем і запобігання їм	Розробляє та/або застосовує нові підходи для розв'язання проблем у педагогічній діяльності; надає підтримку іншим викладачам у визначенні проблем та шляхів їх вирішення, підтримує ініціативність і творчість в усіх учасників освітнього процесу	Демонструє відкритість до ідей та рішень усіх учасників освітнього процесу, готовність розглядати пропозиції та апробувати нові підходи до розв'язання проблем і запобігання їм	

<p>Д2. Здатність до навчання впродовж життя</p> <p>Д2.1. Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя</p>	<p>Визначає операційні цілі підвищення фахової майстерності відповідно до власних професійних потреб</p>	<p>Визначає стратегічні та оперативні цілі підвищення фахової майстерності відповідно до власних професійних потреб</p>	<p>Використовує практики взаємонавчання для підвищення фахової майстерності</p>	<p>Визначає цілі власного професійного розвитку з урахуванням цілей і напрямів розвитку освітньої політики, бере активну участь у діяльності професійних спільнот</p>
	<p>Планує власний професійний розвиток відповідно до визначених цілей</p>			
	<p>Обирає види, форми, програми та суб'єктів підвищення кваліфікації відповідно до власних професійних потреб</p>			
<p>Д2.2. Здатність взаємодіяти з іншими викладачами на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, супервізії тощо)</p>	<p>Взаємодіє з педагогом-наставником, іншими викладачами для забезпечення особистого професійного розвитку та адаптації до умов професійної діяльності</p>	<p>Використовує різні форми взаємодії з іншими викладачами на засадах партнерства та підтримки; використовує можливості супервізії з метою професійного розвитку</p>	<p>Здійснює наставництво/супервізію, допомагає іншому(им) викладачу(ам) у виявленні професійних потреб, рекомендує ресурси для професійного розвитку, надає методичну підтримку щодо планування та організації освітнього процесу</p>	<p>Здійснює наставництво/супервізію, допомагає іншому(им) викладачу(ам) планувати професійний розвиток відповідно до його(їх) професійних потреб, надає методичну підтримку щодо набуття (вдосконалення) фахової майстерності, самооцінювання власної педагогічної діяльності</p>
<p>Д3. Рефлексивна компетентність</p> <p>Д3.1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби</p>	<p>Аналізує та оцінює результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання здобувачів освіти, моніторингових досліджень тощо), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності</p>		<p>Відстежує динаміку та результати власної професійної діяльності відповідно до стратегічних та операційних цілей власного професійного розвитку, особливостей освітньої діяльності закладу</p>	<p>Відстежує зміни в системі освіти, враховує їх у проектуванні власної педагогічної діяльності та плануванні професійного розвитку</p>
	<p>Визначає відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні та слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей (з урахуванням освітніх інновацій, індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти тощо)</p>			